

depozitáre Grécka, Rumunska, Malty a Švajčiarska. Taliansky depozitár odložil svoju migráciu na 31. 8. 2015.

Zároveň sa dosiahol značný progres vo vzťahu k definovaniu a v procese zosúladzovania národných trhov s harmonizačnými štandardami. Po publikovaní CSD Regulácie (CSDR) pokračuje spolupráca na príprave technických štandardov.

Národná banka Slovenska, Centrálny depozitár cenných papierov SR, ako aj celá banková komunita na Slovensku sa pripravujú na migráciu vo štvrtej migračnej vlne, ktorá je naplánovaná na február 2017.

Eurosystem pokračoval aj v roku 2015 v publikovaní T2S OnLine, kde je možné získať aktuálne informácie o T2S v anglickom jazyku.⁴⁰

5 ŠTATISTIKA

Národná banka Slovenska metodicky pripravuje, zbiera, zostavuje a zverejňuje širokú škálu štatistík, ktoré slúžia na zabezpečenie výkonu jednotnej menovej politiky eurozóny, stability finančného systému Slovenskej republiky, iných činností Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB), Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB), Eurostatu, BIS a iných medzinárodných inštitúcií. Údajová základňa je tvorená údajmi finančných aj nefinančných subjektov. Tieto štatistiky využívajú okrem interných používateľov NBS aj účastníci finančných trhov, subjekty verejnej správy, médiá a v neposlednom rade aj široká verejnosť.

Od januára 2015 NBS spustila prevádzku nového informačného systému Štatistický zberový portál (IS ŽZP) na niektorých vybraných výkazoch. Súčasne sa začalo s hromadným projektovaním všetkých zvyšných výkazov a kontrol do IS ŽZP tak, aby boli pripravené pre paralelný zber, ktorý sa v spolupráci s vykazujúcimi subjektmi uskutočnil počas mesiacov november a december. Počas roku 2015 prebiehali aj ďalšie práce na rozširovaní už vytvoreného dátového modelu o údaje pre výstupy, ktoré sa overili v rámci paralelnej prevádzky.

5.1 MENOVÁ A FINANČNÁ ŠTATISTIKA

Rok 2015 predstavoval v rámci finančného sektora za oblasť menovej a finančnej štatistiky viaceré zmeny. Na začiatku roka to bol prechod na vykazovanie podľa nových požiadaviek Európskeho systému národných účtov (ESA 2010), významnou zmenou bola príprava na výkazníctvo

v štruktúre dátového modelu a v novom informačnom systéme zberu dát. Tieto skutočnosti viedli k vydaniu štyroch nových opatrení NBS, ktorými sa doplnil už existujúci právny rámec predkladania výkazov za úverové inštitúcie, podielové fondy, ostatných finančných sprostredkovateľov (lízingové spoločnosti, faktoringové spoločnosti a spoločnosti splátkového financovania) a platobné inštitúcie.

V rámci operatívnych činností ECB/ESCB medzi prioritné patrilo zapracovanie nových požiadaviek za individuálne údaje bilančnej a úrokovej štatistiky bánk, ako aj historických časových radov, vykazovanie údajovej základne pre výkon opatrenia ECB k cieľným dlhodobjším refinančným operáciám. V rámci spolupráce štatistického výboru a jednotného mechanizmu dohľadu (STC/SSM) sa zabezpečoval zber údajov na výpočet ročných poplatkov za dohľad pre ECB.

V oblasti štatistiky cenných papierov sa činnosti sústredili na zvyšovanie kvality údajov v databázach cenných papierov Európskej centrálnej banky. Centralizovaná databáza cenných papierov (CSDB) prešla v roku 2015 dvomi významnými aktualizáciami, ktoré v sebe okrem technických vylepšení zameraných na zvýšenie výkonnosti databázy, zahrnovali aj nasadenie modulu obsahujúceho denné informácie o ratingu cenných papierov a emitentov z kategórie akceptovateľných aktív. V databáze držby cenných papierov (SHSDB) sa zdokonalil rámec pre riadenie kvality údajov vykazovaných za jednotlivé sektory a bol spustený analytický systém pre držbu cenných papierov národnými bankami a významnými bankovými skupinami.

⁴⁰ <http://www.ecb.europa.eu/paym/t2s/about/t2sonline/html/index.en.html>

Zintenzívnilo sa využívanie údajovej základne na úrovni agregovaných výstupov, ako aj individuálnych údajov užívateľmi z oblasti finančnej stability, bankových operácií a platobných systémov. Novým užívateľom údajov je bankový dohľad ECB.

5.2 ŠTATISTIKA ŠTVRŤROČNÝCH FINANČNÝCH ÚČTOV

Hlavným účelom zostavenia štvrťročných finančných účtov (QFA) je zaznamenávanie všetkých finančných tokov v ekonomike, t. j. v akom objeme a forme nefinančné korporácie, finančné inštitúcie, verejná správa a domácnosti poskytujú alebo si nárokujejú finančné prostriedky. Popri finančných transakciách poskytujú finančné účty aj informáciu o stave majetku a dlhu jednotlivých sektorov.

Po predchádzajúcom roku, keď vrcholili práce na implementácii revidovaného systému národných účtov ESA 2010 do štatistiky finančných účtov, sa v roku 2015 rozšíril požadovaný set údajov o podrobnejšie zasielanie informácií za vybrané ekonomické nástroje (dlhové cenné papiere, kótované akcie a podielové listy). Údaje v rozšírenej štruktúre boli do ECB po prvýkrát odoslané v mesiaci október 2015, vrátane spätných časových radov za obdobie od roku 2013. V roku 2015 prešla zmenou aj webová stránka NBS za štatistiku finančných účtov. Nakoľko pokračuje trend zbierania údajov a zostavovania štatistik z individuálnych záznamov (tzv. mikroúdaje), pokročili aj práce na databáze cenných papierov a začalo sa s prípravou databázy za nefinančné spoločnosti.

Nadalej sa zostavovala aj štatistika vládnych financií (GFS), ktorá slúži ECB ako podklad pre zostavenie „The Annual Public Finance Report“ predkladaný Rade guvernérov ECB a následne Európskej komisii a Rade ECOFINu.

V roku 2015 pokračovala spolupráca Národnej banky Slovenska pri zostavovaní QFA a GFS so Štatistickým úradom SR (ktorý je zodpovedný za údaje sektora verejnej správy a taktiež za ročné finančné účty za celú ekonomiku) a Ministerstvom financií SR.

5.3 ŠTATISTIKA POISŤOVNÍ, KAPITÁLOVÉHO TRHU A DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

Údaje od subjektov poisťovného trhu, kapitálového trhu a trhu dôchodkového sporenia slúžili na výkon dohľadu, ako aj na štatistické účely pre národné i nadnárodné inštitúcie, pričom sa zabezpečila ich kvalita z hľadiska včasnosti, presnosti a vzájomnej porovnateľnosti. Ku koncu roka NBS evidovala 219 vykazujúcich subjektov – 41 subjektov poisťovného trhu, 131 subjektov kapitálového trhu a 47 subjektov trhu dôchodkového sporenia.

Oblasť štatistiky poisťovní bola aj v tomto roku ovplyvnená prípravou zavedenia smernice Solventnosť II, ktorej úlohou je harmonizácia požiadaviek dohľadu ohľadom zverejňovania informácií, ich transparentnosť a konzistencia v rámci Európskej únie s termínom zavedenia v roku 2016. V rámci dvoch prípravných etáp bolo úspešne otestované predkladanie a spracovanie vybraných údajov prostredníctvom nového informačného systému NBS a následne ich transmisia do EIOPA. Do platnosti vstúpilo Nariadenie ECB č. 1374/2014, ktorého cieľom je harmonizácia zberu štatistických údajov za subjekty poisťovného trhu v rámci Európskej únie. S cieľom minimalizovať budúcu záťaž poisťovacích korporácií spojenú s vykazovaním pre účely dohľadu (smernica Solventnosť II) a účely štatistiky (nariadenie ECB), ECB analyzovala rozsah prekrytia jednotlivých požiadaviek a identifikovala požiadavky nariadenia nad rámec smernice ako tzv. „add-ons“. Všetky požiadavky boli na národnej úrovni zohľadnené pri príprave nových opatrení NBS s účinnosťou od roku 2016.

V oblasti kapitálového trhu bol zákonom č. 361/2015 Z. z. novelizovaný zákon č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní. Cieľom novely je umožniť využívanie nových foriem kolektívneho investovania a súvisiacich činností. Doposiaľ právna úprava počítala pri správe tuzemských fondov len s podielovými fondmi bez právnej subjektivity. Súčasná právna úprava kolektívneho investovania tak bude rozšírená o nové formy, ktorými sú investičné fondy s premenlivým základným imaním – fondy s právnou

subjektivitou akciovej spoločnosti. Úpravu legislatívy komplikovala skutočnosť, že investičný fond s premenlivým základným imaním je fond s právnou subjektivitou vo forme obchodnej spoločnosti, ktorá má vlastné orgány riadenia, pričom bude môcť vykonávať činnosť samostatne (samosprávny fond), ale aj ako fond spravovaný správcovskou spoločnosťou. Investičné fondy s premenlivým základným imaním sú v EÚ známe pod skratkou SICAV (Société d'investissement á Capital Variable), transpozícia smernice č. 2014/91/EU, ktorou sa novelizuje smernica 2009/65/EU o podnikoch kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov (UCITS V smernica). Možnosť vytvárať tuzemské fondy SICAV tak rozšíri možnosti podnikania slovenských finančných inštitúcií, najmä správcovských spoločností, a podporí ich konkurencieschopnosť v prostredí jednotného trhu finančných služieb v rámci EÚ.

V oblasti dôchodkového sporenia vzhľadom na záujem ESCB, Európskeho výboru pre systémové riziká a Európskej komisie ako používateľov údajov o penzijných fondoch, bol začatý proces, slúžiaci ako vstup pre stanovenie požiadaviek na vykazovanie, s cieľom prípravy nariadenia ECB pre penzijné fondy. Úlohou nariadenia bude získavanie zodpovedajúcich štvrtročných údajov od roku 2019.

5.4 ŠTATISTIKA NEBANKOVÝCH SUBJEKTOV

Štatistika nebankových subjektov zabezpečuje a zodpovedá za zber a spracovanie štatistického výkazníctva od právnických osôb s výnimkou bánk a pobočiek zahraničných bánk, vychádzajúc z potrieb zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície, štatistiky priamych zahraničných investícií a z potrieb ŠÚ SR.

Povinnosť predkladania hlásení je upravená v ustanoveniach § 8 zákona NR SR č. 202/1995 Z.z. Devízový zákon a zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 602/2003 Z. z.

Štruktúra, rozsah, obsah, členenie, termíny, forma, spôsob, postup a miesto predkladania je

ustanovená Opatrením Národnej banky Slovenska č. 264/2015 Z. z. z 5. októbra 2015 o predkladaní hlásení podľa Devízového zákona. Zber hlásení sa realizuje s mesačnou, štvrtročnou a ročnou periodicitou. Dôvodom na zmenu opatrenia bolo aj zavedenie nového informačného systému Štatistický zberový portál, ako aj harmonizácia a zapracovanie zmien, ktoré vyplývajú z požiadaviek medzinárodných inštitúcií, predovšetkým ECB a OECD, ktoré sa týkajú zostavovania platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície a štatistiky priamych zahraničných investícií.

V roku 2015 pokračoval zber a spracovanie štvrtročného hlásenia už cez nový systém IS ŠZP.

5.5 ŠTATISTIKA PLATOBNEJ BILANCIE

Štatistika platobnej bilancie poskytuje údaje o stavoch a všetkých ekonomických transakciách Slovenskej republiky so zahraničím, pričom pokrýva oblasť platobnej bilancie, medzinárodnej investičnej pozície, devízových rezerv, hrubého zahraničného dlhu a priamych zahraničných investícií.

V roku 2015 boli vypracované a zverejnené spätné časové rady platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície (2004 – 2013), ako aj zahraničného dlhu (2008 – 2013) v novej metodike šiesteho vydania Manuálu Medzinárodného menového fondu k platobnej bilancii a investičnej pozícii voči zahraničiu (BPM6). Zároveň došlo k rozšíreniu prezentácie údajov za oblasť platobnej bilancie na webovom sídle NBS, vrátane zverejňovania časových radov pre analytické účely.

V priebehu roka bolo novelizované opatrenie NBS upravujúce predkladanie výkazov poisťovacími spoločnosťami, dôchodcovskými správcovskými spoločnosťami a doplnkovými dôchodkovými spoločnosťami. V novele boli premietnuté nové požiadavky ECB a iných medzinárodných inštitúcií, ako aj požiadavky vyplývajúce zo zavedenia dátového modelu v rámci IS ŠZP.

V rámci automatizácie procesov v oblasti štatistiky cenných papierov bol s využitím technológie „business intelligence“ vypracovaný a dokončený technologický modul kombinujúci vstupné údaje od jednotlivých respondentov s údajmi dostupnými v CSDB.